

PARAŠIUTININKŲ GYVENIMO EGZOTIKA

Ar žinote, ką bendra turi Lietuvos kariuomenės parašiutininkai ir „žiogai“, kaip jie skraido aerodinamiame vamzdyje ir ruošiasi svarbiausioms parašiutizmo varžyboms?

Visus atsakymus į šiuos klausimus sužinosite viena karštą dieną Pociūnų (Prienų r.) aerodrome, laukdami parašiutininkus atskraidinančio lėktuvo.

Treniruoklis – „žiogas“

Kai kurių sporto šakų, pavyzdžiui, bėgimo ar krepšinio, treniruotės iš esmės gali vykti kada panorėjus, o parašiutizmas – visai kas kita. Šių sportininkų sėkmę lemia daug faktorių – nuo lėktuvo skrydžių iki gero oro.

Kad parašiutininkai galėtų kuo daugiau treniruotis, įvairios šalys stengėsi išrasti treniruoklius, kurie kuo maksimaliau priartintų prie tikro šuolio su parašiotu sąlygų ir padėtų siekti geresnių rezultatų. Lietuvos kariuomenės Parašiutinio rengimo centras jau daugiau kaip pusę metų naudoja naujai sukonstruotą treniruoklį, kurio gamybai lėšas skyrė Lietuvos kariuomenės sporto klubas. „Kol kas šį treniruoklį vadiname „žiogu“. Pernai metų pabaigoje pamatėme, kaip atrodo ir veikia toks treniruoklis. Nors iš pradžių apie jį buvo daug skeptiškų nuomonių, bet nusprendėme jį sukonstruoti ir išbandyti. Iš pradžių jis turėjo vieną reguliuojamą pakylą, kurią naudojome kaip trampliną kariams rengti ir galėjome patogiai nusivežti į bet kurį Lietuvos aerodromą. Vėliau buvo pritaikyta parašiutų pakabinimo sistema, tai mums leido įrenginį naudoti ruošiant karių laisvojo kritimo šuoliams, o primontavus tikslaus nusileidimo įrangą, treniruoklis tapo daugiafunkciniu“, – pasakojo kpt. Dalius Gaika, Parašiutinio rengimo centro Laisvojo kritimo skyriaus viršininkas.

Bene dažniausiai šį treniruoklį naudoja parašiutininkai, kurie ruošiasi tikslojo nusileidimo varžyboms. „Tikslaus nusileidimo parašiotu rungčių sudaro trys etapai: pirmiausiai reikia taisyklingai iššokti iš orlaivio, priartėti prie taikinio ir nusileidžiant kuo tiksliau pataikyti į taikinį. Antram ir trečiam etapams reikia kuo daugiau šuolių, kad būtų geresni rezultatai. Šiemet tikslaus nusileidimo šuolių skaičius dar labiau sumažėjo, tačiau treniruokliu naudojamės nuo pavasario, ir rezultatai pagerėjo, – sakė daugiau kaip 1 900 šuolių atlikęs kpt. D. Gaika. –

Metodikos, kaip treniruotis, nėra, kiekvienas sportininkas turi pats jausti, ko jam labiausiai reikia. Tokios treniruotės pasiteisina“.

Strikinėjimas nuo „žiogo“ davė gerų rezultatų ir Parašiutinio rengimo centro Aprūpinimo skyriaus specialistui vyr. srž. Žydrūnui Mituzui – neseniai varžybose Lenkijoje jis asmeninėje įskaitoje šioje rungtyje užėmė antrąją vietą. „Šuolio metu jausdavau paskutinių metrų baimę, atrodo, artėdamas jau susikaupi, bet pasakui net nebeprisimeni paskutinių metrų. Pasi-treniravęs pradėjau geriau jausti situaciją ir kontroliuoti savo veiksmus, visos baimės išgaravo“, – pasakojo 2 450 šuolių parašiotu atlikęs karys.

Vis dėlto kariuomenės parašiotininkams svarbiausia sporto šaka – laisvojo kritimo derinių rungtis, kuriai jie taip pat pradėjo ruoštis pagal naujausią metodiką.

Skrydžiai aerodinamiame vamzdyje

Parašiutinio rengimo centro laisvojo kritimo komanda atstovauja ne tik Lietuvos kariuomenei, ji yra ir Lietuvos nacionalinė rinktinė, kuri dalyvauja tarptautiniuose ir nacionaliniuose parašiutizmo čempionatuose. Šią komandą remia Lietuvos parašiotų sporto federacija, nes tai yra brangi sporto šaka, privatus klubas ar visuomeninė organizacija savarankiškai paruošti aukšto lygio komandos negalėtų, nes tai per brangu.

Laisvojo kritimo komandai Lietuvos parašiotų sporto federacija jau antrus metus suteikia galimybę treniruotis aerodinamiame vamzdyje Londone. „Prietaisas veikia tokiu principu: labai galingas elektrinis variklis suka ventiliatorių, kuris kaip dulkių siurblys siurbia orą, o ap-

Treniruotės aerodinamiame vamzdyje laisvojo kritimo komandai padeda pasiekti gerų rezultatų.

Prie Ispanijoje įrengto aerodinaminio vamzdžio

valioje patalpoje, kurios skersmuo gali būti nuo 4,5 iki 5 metrų, tiesiog skrendi – tai yra laisvojo kritimo simuliacija. Treniruoklyje gauni tokius pačius įgūdžius kaip ir per tikrus šuolius. Jeigu treniruojamės 5–10 valandų, jos atitinka 10 valandų laisvojo kritimo, o tai būtų apie 5 000 šuolių. Tokios treniruotės neabejotinai padeda tobulėti ir siekti geresnių rezultatų“, – pasakojo kpt. D. Gaika.

Pirmi aerodinaminiai vamzdžiai buvo kuria-

Lietuvių treniruoklis, skirtas tikslaus nusileidimo šuoliams tobulinti.

mi lėktuvo aerodinamai apskaičiuoti ir tik vėliau pritaikyti sportui. Taip treniruojasi ne tik sportininkai, bet ir kariškiai, pradėdantys mokytis laisvojo kritimo. „Treniruotės aerodinaminame vamzdyje yra greitas, saugus ir palyginti pigus mokymosi būdas. Ispanijos kariškiai tokį vamzdį turi kariniame dalinyje, vienam kariui per metus skiriama 50 min. treniruočių, o tai patirtimi prilygsta 200–300 šuolių parašiutu.

Ir mes pasistengsime tokias treniruotes įtraukti į mokymo programas“, – naujausias tendencijas pristatė Laisvojo kritimo skyriaus viršininkas.

Treniruotės treniruotėmis, o kaip sekasi Lietuvos kariuomenės parašiutininkams varžybose?

Metų akcentas – varžybos Indijoje

Šiomet parašiutininkai dalyvavo dvejose tarptautinėse varžybose – Lietuvoje ir Lenkijoje. „Rungėmės laisvojo kritimo ir tikslaus nusileidimo varžybose. Mūsų komandos arkliukas – laisvojo kritimo deriniai, varžybose Lietuvoje buvome treči, Lenkijoje – pirmi“, – pasakojo vyr. srž. Ž. Mituzas.

Parašiutininkų laisvojo kritimo komandai svarbiausios metų varžybos – artėjančios Pasaulio kariškių sporto žaidynės, vyksiančios spalio pabaigoje Indijoje. „Metus planavome taip, kad optimalų rezultatą pasiektume Indijoje ir nebūtume išvargę nuo šuolių ir varžybų. Žinoma, stengiamės kuo daugiau pasitreniruoti, maždaug kartą per tris mėnesius dalyvaujame kokiose nors varžybose, kad galėtume patikrinti savo gebėjimus. Komandos rezultatai kiekvienose varžybose gerėja, o iki Indijos turėtų būti pakankamai solidūs. Varžybos ten bus labai sunkios, nes suvažiuos labai stiprios komandos – Belgijos, Prancūzijos, Rusi-

jos, JAV ir Ispanijos, bet mes pasiryžę kovoti“, – pasakojo kpt. D. Gaika.

Tačiau iki rudens Parašiutininkų rengimo centro darbuotojų ir auklėtinių laukia dar vienos ypatingos ir specifinės varžybos.

Penkiakovė – tarp žemės ir dangaus

Jau keliasdešimt metų egzistuoja tradicija, kad įvairių šalių parašiutininkų rengimo mokyklos ar centrai organizuoja tarpmokyklinės varžybas – penkiakovę. Ją sudaro nusileidimas su sparno tipo ir su apvaliais parašiuotais, šaudymas automatinio šautuvu ir 100 metrų plaukimas laisvuju stiliumi.

Jau antri metai dalyvauti į šias varžybas vyksta Vytauto Didžiojo jėgerių bataliono kariai. Šiemet varžybos vyks Vokietijos parašiutininkų mokykloje. Besitreniruojančius karius sutikome Pociūnų aerodrome. „Kadangi Para-

šiutinio rengimo centras mažas, savo komandos skirti negali, jam sutiko atstovauti jėgeriai, nes jie yra geriausiai pasirengę tokiai penkiakovei, papildomų treniruočių nelabai reikia. Pernai tokiose varžybose Prancūzijoje iš dvylikos komandų lietuviai buvo šešti, geriausiai kariams sekėsi tikslaus nusileidimo rungtyje su apvaliais parašiuotais – jie užėmė trečiąją vietą“, – pasakojo kpt. Gediminas Ignas Jonikas, Parašiutinio rengimo centro Desantinio rengimo skyriaus viršininkas.

Komandą sudaro penki žmonės ir vienas atsarginis. Šiemet varžybose dalyvaus naujos sudėties komanda. Jos narių šuolių parašiuotais patirtis nuo 30 iki 200 šuolių. Komandos vadovas – Parašiutinio rengimo centro viršininkas mjr. Audrius Miečius.

Ilona Skujaitė

Jono Gvildžio ir Parašiutinio rengimo centro archyvo nuotr.

Antžeminis pasiruošimas prieš šuolį parašiuotu.

